

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 363/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Všeobecná obchodná, a. s.**, Dukelská 41, Giraltovce, IČO 36 182 966, zastúpenej advokátkou JUDr. Stelou Wildeovou, Palárikova 3, Prešov, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 35Cb/161/2012-177 zo 16. júla 2021 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 35Cb/161/2012-213 z 23. februára 2022, proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/102/2022-353 z 30. septembra 2022 a č. k. 1Cob/103/2022-357 z 30. septembra 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/52/2023 z 20. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“), Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť, vec vrátiť prípadne až okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že na okresnom súde sa viedol spor iniciovaný sťažovateľkou, v ktorom sa na žalovanej obchodnej spoločnosti [REDACTED], domáhala zaplata sumy 15 000 eur s príslušenstvom. Okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 16. júla 2021 rozhodol na návrh žalovanej rozsudkom pre zmeškanie žalobcu č. k. 35Cb/161/2012-177 (ďalej len „rozsudok pre zmeškanie“), aplikujúc pritom § 278 Civilného

sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Dôvodom bola neúčast' právnej zástupkyne sťažovateľky na nariadenom pojednávaní, ktorá svoju neprítomnosť neospravedlnila.

3. Sťažovateľka navrhla zrušiť rozsudok pre zmeškanie podľa § 281 CSP, pretože dôvod, pre ktorý zmeškala pojednávanie, bol ospravedlniteľný. Išlo o akútny zdravotný problém, keď večer pred pojednávaním 15. júla 2021 dostala jej právna zástupkyňa záchvat migrény, ktorý trval tri dni. Uvedenú skutočnosť preukazovala priloženým potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti a lekárskou správou z akútneho ošetrenia z 28. júla 2021. Okrem toho asistentka, ktorá je jediným zamestnancom advokátskej kancelárie, čerpala v tom období dovolenku. Pre akútnu indispozíciu advokátky a pre neprítomnosť asistentky nebolo objektívne možné zaslať ospravedlnenie neúčasti sťažovateľky na pojednávaní.

4. Okresný súd napadnutým uznesením č. k. 35Cb/161/2012-213 z 23. februára 2022 zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Tvrdenia sťažovateľky neuznal, pretože zdravotný problém advokátky, ktorý uviedla, jej bol známy už od roku 2010, pričom práceneschopná bola už v čase pred nariadeným pojednávaním (od 21. júna 2021). Advokátka nevyužila možnosť informovať súd o uvedenej skutočnosti, čo súd vyhodnotil ako pasivitu na jej strane. Akútne zdravotné problémy mali nastať už 15. júla 2021 a nevyžadovali hospitalizáciu v nemocnici ani okamžité lekárske ošetrenie, o čom svedčí aj lekárska správa, ktorú právna zástupkyňa predložila až 28. júla 2021.

5. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením č. k. 1Cob/103/2022-357 z 30. septembra 2022 tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu. Z predložených listín nevyplývalo, že by advokátka dostala záchvat migrény práve v predvečer predmetného pojednávania, ako ani skutočnosť, že by nebola schopná v dostatočnom čase pred pojednávaním ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní a požiadať o jeho odročenie. Doplnil, že dočasná pracovná neschopnosť mala začať 21. júna 2021, t. j. skoro mesiac (25 dní) pred termínom pojednávania, o ktorom sa dozvedela ešte 22. mája 2021, mala teda dostatok času ospravedlniť svoju neprítomnosť. Skutočnosť, že mienila ešte pred pojednávaním ukončiť predmetnú pracovnú neschopnosť, vyhodnotil v kontexte už uvádzaných skutočností ako nepravdepodobnú, keďže sama uviedla, že záchvat migrény mal nastať vo večerných hodinách deň pred pojednávaním. Z toho je zjavné, že v daný deň (počas úradných hodín) zjavne nemala v úmysle dočasnú pracovnú neschopnosť ukončiť, pretože by to vzhľadom na neprejavovaný záchvat migrény i urobila (resp. nemala dôvod neurobiť). Následné tvrdenia, že mala v úmysle dôjsť na pojednávanie počas prebiehajúcej práceneschopnosti, avšak tak nemohla urobiť pre záchvat migrény, považoval za nepravdepodobné a v rozpore s predchádzajúcimi tvrdeniami o ukončení práceneschopnosti, keďže počas prebiehajúcej práceneschopnosti by právne služby nemali byť poskytované. Ani z predloženej lekárskej správy o vyšetrení z 28. júla 2021 nevyplývalo, že k záchvatu migrény došlo práve v deň pred pojednávaním, keďže lekárska správa bola vyhotovená 12 dní po pojednávaní a pojednáva o akútnom vyšetrení (bez výmenného lístka), t. j. o vyšetrení z dôvodu migrény, ktorá nastala v danom termíne. Krajský súd zastal názor, že advokátka mohla absolvovať akútne vyšetrenie v priebehu alebo po odznení prejavov záchvatu už skôr, s náležitým potvrdením od lekára. Uzavrel, že vzhľadom na pretrvávajúcu práceneschopnosť, ako i vedomú dlhodobú zdravotnú indispozíciu advokátky bolo dôvodné

predpokladať, že náhla neprítomnosť (ktorá nastala ešte aj počas prebiehajúcej pracovnej neschopnosti) bude zabezpečená a ospravedlnená adekvátnym a včasným spôsobom, pričom ju bolo možné oznámiť vopred emailom alebo telefonicky.

6. Sťažovateľka využila možnosť podať proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP. Tvrdila, že okresný súd uprednostnil striktný výklad textu zákona pred princípom spravodlivej ochrany práv strany sporu. Namietala, že bola počas celého sporu aktívnou stranou a jej právna zástupkyňa požiadala o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní z ospravedlniteľného dôvodu. Napriek tomu ju súd prvej inštancie vydaním rozsudku pre zmeškanie sankcionoval a odoprel jej možnosť podať riadny opravný prostriedok (odvolanie vo veci samej). Napadnutým uznesením sp. zn. 1Obdo/52/2023 z 20. novembra 2024 najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

7. Pre úplnosť je potrebné dodať, že sťažovateľka podala odvolanie aj proti rozsudku pre zmeškanie, avšak iba proti výroku o trovách konania. O tomto odvolaní krajský súd rozhodol napadnutým uznesením č. k. 1Cob/102/2022-353 z 30. septembra 2022, ktorým potvrdil rozhodnutie okresného súdu v napadnutom výroku o nároku na náhradu trov konania a priznal žalovanému i nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Sťažovateľka nepodala odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie z toho dôvodu, že by neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti rekapituluje skutkový stav veci, obsah rozhodnutí všeobecných súdov i svoju argumentáciu uplatnenú v konaní pred všeobecnými súdmi. Namietala, že všeobecné súdy v rámci odôvodnení svojich rozhodnutí nedali ani gramaticky ani logicky jasnú odpoveď na ňou tvrdený a preukazovaný dôvod neúčasti na pojednávaní. Jej argumentáciu prehliadali a prekrútili na dlhodobú práceneschopnosť jej advokátky. Bezprostredným dôvodom neúčasti na pojednávaní bol náhly akútny záchvat migrény, a to bez ohľadu na skutočnosť, že právna zástupkyňa sťažovateľky bola v tom čase dlhšie obdobie práceneschopná. Dôvody práceneschopnosti neboli také závažné, že by sa právna zástupkyňa nebola schopná zúčastniť predmetného pojednávania, ak by nedošlo k akútne mu záchvatu migrény. Všeobecné súdy dôvod uvedený sťažovateľku ignorovali, prípadne bagatelizovali a v dôvodoch svojich rozhodnutí ho účelovo prekrútili a vysporiadali sa s ním príliš formalisticky.

9. Napadnuté rozhodnutia sťažovateľka považuje za arbitrárne a extrémne nespravodlivé o to viac, že konajúce súdy neprihliadali na aktivitu sporovej strany v rámci dovtedajšieho konania, keď konanie na súde prvej inštancie trvalo viac ako 9 rokov, pričom sťažovateľka v ňom vystupovala aktívne, navrhovala dôkazy, vyjadrovala sa k výzvam, zložila zálohy na vykonanie dokazovania, sama žiadala o nariadenie termínu pojednávania a očakávala po takej dlhej dobe meritórne rozhodnutie. V tejto súvislosti sťažovateľka odcitovala text vydaný Slovenskou advokátskou komorou v roku 2022, ktorý sa odvoláva na dovtedy prijaté ústavné a podústavné rozhodnutia súdov. Pod vplyvom *obiter dicta*, ktoré ústavný súd vyslovil v uznesení sp. zn. I. ÚS 233/2019 a kde naznačil prelomenie bezpodmienečnej obligatórnosti kontumačného rozsudku, najvyšší súd v konaní o dovolaní generálneho prokurátora (sp. zn. 5CdoGp/1/2019) odmietol dovolanie proti

kasáčnemu uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok pre zmeškanie z dôvodu, že odvolací súd vyhodnotil procesnú kontumáciu žalovaného ako neadekvátnu, vzhľadom na jedinú neúčast' jeho advokáta na nariadenom pojednávaní a celkovú aktivitu žalovaného v spore. V inej obdobnej veci najvyšší súd uviedol, že súd je v prípade splnenia podmienok podľa § 274, resp. § 278 CSP vždy povinný pred vydaním rozsudku pre zmeškanie zobrať na zreteľ okolnosti konkrétneho sporu. Opačný, teda jazykový výklad uvedených ustanovení možno posudzovať ako príliš formálny, ktorý by mohol viesť k odmietnutiu spravodlivosti. Nadväzne sťažovateľka poukázala na uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 341/2024, podľa ktorého požiadavka prihliadať pri vydaní rozsudku pre zmeškanie nielen na formálne podmienky podľa právnej úpravy, ale aj na procesnú aktivitu procesnej strany, ktorá sa bez ospravedlnenia nedostavila na pojednávanie, plne zodpovedá právu na spravodlivý proces (III. ÚS 121/2021, III. ÚS 354/2021).

10. Vo vzťahu k nesprávosti vyhodnotenia ospravedlniteľnosti dôvodu a neprihliadnutiu na procesnú aktivitu strany sporu sa najvyšší súd v napadnutom uznesení stotožnil s názorom súdov nižšej inštancie a, čo sa týka procesnej aktivity sťažovateľky a dĺžky konania, konštatoval, že s týmito námietkami sa môže súd vysporiadať iba v prípade podania odvolania proti rozsudku vydanému pre zmeškanie. Priklonil sa teda k striktnému výkladu textu zákona pred princípom spravodlivej ochrany práv strany sporu. Argumentácia najvyššieho súdu je nesprávna a ústavne neudržateľná. Najvyšší súd nedal sťažovateľke presvedčivú odpoveď na žiadnu ňou nastolenú otázku a odkázal na prekonanú judikatúru a názory, ktoré už v mnohých svojich rozhodnutiach vytkol najvyššiemu súdu ústavný súd.

11. Podaním doručeným ústavnému súdu 7. apríla 2025 sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí a uložil povinnosť protistrane zdržať sa vymáhania priznanej náhrady trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľky o porušení jej práv napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, ktorými bolo rozhodnuté o zamietnutí žaloby kontumačným rozsudkom i o odvolaní proti výroku o nároku na náhradu trov konania, ktorý bol súčasťou kontumačného rozsudku, a taktiež bolo konečným spôsobom rozhodnuté o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Verdikt všeobecných súdov sťažovateľka považuje za nespravodlivý obzvlášť z dôvodu, že počas trvania sporu bola aktívna. Na to však všeobecné súdy neprihliadali a o jej návrhu rozhodli prísne formalisticky.

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky uznesením okresného súdu č. k. 35Cb/161/2012-213 z 23. februára 2022 a uznesením krajského súdu č. k. 1Cob/103/2022-357 z 30. septembra 2022, ktorými bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zrušenie rozsudku pre zmeškanie:

13. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľky už označenými napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity

vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bol zamietnutý jej návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. O odvolaní rozhodol krajský súd už označeným uznesením. Právomoc krajského súdu na preskúmanie uznesenia okresného súdu vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, a preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

15. Obdobne ústavný súd vyhodnotil aj tú časť ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. Sťažovateľka totiž proti nemu podala dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Dovolacie námietky, ktoré sa argumentačne významne prekrývajú s ústavnou sťažnosťou, už teda boli predmetom preskúmania najvyšším súdom z hľadiska posudzovanej prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

16. Aj keď najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky, ústavný súd konštatuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok bolo pre ňu dostupným prostriedkom ochrany jej práv a ústavný súd bude posudzovať ústavnú udržateľnosť rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní (bod III.2.). Ak teda právny poriadok umožňoval sťažovateľke domôcť sa ochrany základných práv proti ich porušeniu uznesením krajského súdu v dovolacom konaní, potom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy niet právomoci ústavného súdu na poskytnutie takejto ochrany. Sťažovateľka napokon ani netvrdí, že niektorú z jej námietok nemohla uplatniť v dovolacom konaní.

17. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky uznesením najvyššieho súdu:

18. Ústavný súd v prvom rade v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

19. Všeobecný súd v zásade nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi jeho postup v civilnom sporovom konaní. Takýmto predpisom je aj Civilný sporový poriadok. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, čo platí pre všetky konania vrátane dovolacích (§ 419 a nasl. CSP). Keďže posudzovanie splnenia podmienok dovolacieho konania je zásadne v právomoci najvyššieho súdu, s ohľadom na argumentáciu sťažovateľky v jej ústavnej sťažnosti sa úloha ústavného súdu v tejto veci obmedzila na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným spôsobom

odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo nie je jeho úlohou.

20. Najvyšší súd v napadnutom uznesení v súvislosti s rozsudkom pre zmeškanie zdôraznil, že sťažovateľka mala k dispozícii dve možnosti, ako sa proti takémuto rozhodnutiu brániť, pričom správne poukázal na rozdielny účel návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie a odvolania proti rozsudku pre zmeškanie. Pri návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 281 CSP súd skúma zmeškanie pojednávania z ospravedlniteľného dôvodu, resp. aj odvolaciemu šetreniu podlieha ospravedlniteľný dôvod. Predpoklady na vydanie rozsudku pre zmeškanie sa návrhom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie neskúmajú. Na druhej strane postup podania odvolania proti rozsudku pre zmeškanie pojmovo predpokladá, že strana sporu rozporuje práve existenciu samotných podmienok ustanovených v § 278 CSP. Strana sporu tu nenamieta existenciu ospravedlniteľného dôvodu pri splnení podmienok zákona, ale namieta nesplnenie zákonných podmienok vo forme absencie niektorého z predpokladov stanovených v zákone pre vydanie rozsudku pre zmeškanie.

21. Predmetom aktuálne posudzovanej veci bol návrh sťažovateľky na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, v ktorom sa súd zaoberá iba tým, či okolnosti uvádzané žalobcom (resp. jeho právnym zástupcom) možno alebo nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod jeho neprítomnosti na pojednávaní. Sťažovateľka v dovolaní namietala nesprávne vyhodnotenie ospravedlniteľnosti dôvodu zo strany krajského súdu, resp. jeho nedostatočné odôvodnenie, vrátane absencie vysporiadania sa s jej procesnou aktivitou v doterajšom priebehu sporu. Posúdením tejto námietky sa najvyšší súd náležite zaoberal, pričom svoje rozhodnutie logicky a zrozumiteľne zdôvodnil (body 31 – 37 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu). V tomto smere poukázal na závery krajského súdu, ktorý sa detailne zaoberal konaním sťažovateľky, resp. jej právnej zástupkyne, tieto úkony zaradil do časovej osi a vyhodnotil v kontexte tvrdení a dôkazov, ktoré boli predložené. Vyhodnotenie obsahu vystavenej práceneschopnosti, dátum ošetrenia u neurológa, dátum doručenia predvolania na pojednávanie tvorili dostatočný podklad na to, aby umožnili krajskému súdu konštatovať, že sťažovateľka mala dostatočný časový priestor na to, aby mohla riadne a včas ospravedlniť neúčast' na pojednávaní. Konajúce súdy sa teda podľa názoru najvyššieho súdu dostatočne vysporiadali so skutkovými okolnosťami súvisiacimi so zdravotným stavom právnej zástupkyne sťažovateľky, a rovnako dostatočne odôvodnili i záver o tom, že v danom prípade nešlo o ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý sa nezúčastnila pojednávania. Okolnosti, ktoré nastali na strane právnej zástupkyne sťažovateľky deň pred súdnym pojednávaním, neboli takej intenzity, ktorá by jej bránila včas ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní. Preto sa stotožnil s ich názorom, že sťažovateľka nepreukázala splnenie zákonných podmienok na zrušenie kontumačného rozsudku v súlade s § 278 CSP.

21.1. K samotnému posúdeniu ospravedlniteľného dôvodu neúčasti na pojednávaní už ústavný súd uviedol, že pod slovné spojenie „ospravedlniteľný dôvod“ neúčasti na pojednávaní nie je možné podriaďovať aj zhovievavosť, resp. benevolenciu konajúcich súdov v prospech jednej zo sporových strán. V takomto prípade je pre všeobecné súdy rozhodujúci aspekt reálnych možností, ktoré má sporová strana k dispozícii v danej situácii, t. j. telefonické, prípadne elektronické kontaktovanie súdu v deň zmeškaného pojednávania, resp. dostatočné časové okno na realizáciu takéhoto kontaktu (IV. ÚS 504/2021). Z napadnutého uznesenia vyplýva, že uvedenú okolnosť dôsledne posúdili všetky stupne všeobecných súdov, na ktoré sa sťažovateľka obrátila.

22. Najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia vyrovnal aj s ďalším aspektom, ktoré sťažovateľka uvádzala v prospech svojho návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie (dĺžka konania, procesná aktivita sťažovateľky v konaní). V tejto súvislosti uviedol, že tieto okolnosti bolo možné hodnotiť iba pri skúmaní splnenia podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie v odvolacom konaní, čo však neurobila, keďže nepodala odvolanie proti tomu výroku rozsudku pre zmeškanie, ktorým bola žaloba zamietnutá, ale iba proti výroku o nároku na náhradu trov konania (bližšie pozri časť III.3). Nie je teda pravdou, že by sa najvyšší súd dovolacou argumentáciu sťažovateľky nezaoberal. Práve naopak, osobitne sa tomuto argumentu venoval a i v tomto prípade zdôraznil odlišnosť jednotlivých do úvahy prichádzajúcich opravných prostriedkov proti kontumačnému rozsudku, pričom i v prípade, ktorý označila sťažovateľka (III. ÚS 341/2024), išlo o skúmanie tohto aspektu v rámci odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie.

23. Odôvodnenie napadnutého uznesenia tak poskytlo sťažovateľke dostatočné, zrozumiteľné a ústavne konformné odpovede na všetky jej námietky súvisiace s jej návrhom na zrušenie kontumačného rozsudku, ktorého posudzovanie bolo predmetom rozhodovania všeobecných súdov. Odmietnutie dovolania sťažovateľky najvyšším súdom neznamenal v okolnostiach posudzovanej veci porušenie ňou označených základných práv, pretože nebola zistená žiadna možnosť ich porušenia, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nestačí na prijatie záveru o porušení ňou označených základných práv. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky rozsudkom pre zmeškanie a uznesením krajského súdu č. k. 1Cob/102/2022-353 z 30. septembra 2022:

24. Ako už bolo naznačené, proti rozsudku pre zmeškanie bol v zmysle § 356 písm. b) CSP prípustný opravný prostriedok, v ktorom bolo možné namietat', že pre vydanie tohto rozsudku neboli splnené podmienky. V rámci tohto inštitútu sťažovateľka mohla predostrieť argumentáciu týkajúcu sa jej procesnej aktivity v spore, po ktorej vyhodnotení by súd prípadne mohol dospieť k záveru, že pre vydanie kontumačného rozsudku neboli splnené podmienky. Otázka obligatórnosti *versus* fakultatívnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a s tým spojené použitie inštitútov v rámci obrany strán sporu pri vydaní rozsudku pre zmeškanie by sa následne mohla stať predmetom polemiky na dovolacom súde. Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, však túto možnosť nevyužila (odvolanie podala, len čo sa týka výroku o nároku na náhradu trov konania). Nevyužila tak všetky do úvahy prichádzajúce opravné prostriedky, ktoré majú odlišný predmet skúmania, a sama sa tak pripravila o prípadné vecné posúdenie svojej kauzy.

25. Nevyužitie zákonnej možnosti podať odvolanie nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavným súdom v takejto situácii by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom

a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (obdobne I. ÚS 728/2016).

26. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

27. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti označila za porušujúce jej práva i uznesenie krajského súdu, ktorý rozhodol o jej odvolaní proti výroku o trovách konania tak, že rozsudok pre zmeškanie v tejto časti potvrdil. Vo vzťahu k tomuto napadnutému uzneseniu však v ústavnej sťažnosti nepredostrela žiadne výhrady. Z obsahu ústavnej sťažnosti absolútne nevyplýva v čom podľa názoru sťažovateľky spočíva nesprávnosť rozhodnutia krajského súdu, ktoré žiada zrušiť. Ústavná sťažnosť je v zásade iba nesúhlasom sťažovateľky s uznesením krajského súdu, bez akejkoľvek ústavnoprávnej argumentácie spochybňujúcej správnosť záverov v nich uvedených.

28. Absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a ako taká je dôvodom, pre ktorý ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020, III. ÚS 611/2021, II. ÚS 244/2022, II. ÚS 379/2022).

29. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci vrátane návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutých rozhodnutí stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu